

Årsredovisning 2023

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	3
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	3
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	4
2.3 Verksamhetsmått	7
2.4 Jämställdhetsperspektivet	9
3 Resurser	10
3.1 Nämndens verksamhet 1.....	10
4 Investeringar	21
4.1 Investeringar, årliga anslag	21
5 Arbetsgivarpolitik	22

1 Inledning

Utöver nationella styrdokument och nämndens reglemente är det visionen om Framtidens Borås, Bildningsstaden Borås och den politiska överenskommelsen om framtidens gymnasieskola och anpassade gymnasieskola som ligger till grund för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbete med kärnuppdraget och utvecklingsarbetet för att förbättra verksamheten och nå högre måluppfyllelse.

Förutom årsredovisningen har en kvalitetsrapport upprättats under året, som betraktas som ett komplement till detta dokument. I nämndens kvalitetsrapport återfinns redovisning av resultat av fullmäktiges mål samt mål i läroplan, skolplan och nämndens utvecklingsplan.

Kunskapsresultaten och resultaten inom värdegrund, trivsel och trygghet har under flera år legat på en hög och stabil nivå både för ungdomsgymnasiet och inom vuxenutbildningen. För 2023 ligger måluppfyllelsen för gymnasieexamen på samma nivå som föregående år, vilket är ett kvitto på varje medarbetares insats för att få eleverna i mål.

Ekonomiska resultat

Nämndens resultat för år 2023 är ett överskott på 9,6 miljoner kronor, vilket härrör till följande:

- Oanvänd buffert
- Högre positivt netto för de köpta-sålda platserna än budgeterat

Nämndens begäran till Kommunfullmäktige om hantering av överskottet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden begär att överskottet läggs till nämndens ackumulerade resultat i Kommunfullmäktiges bokslut.

Andreas Cerny
Ordförande

Maria Gustafsson
Förvaltningschef

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Reformerna inom gymnasieskola och vuxenutbildningen

Implementeringen av de tre stora reformerna inom gymnasieskola och vuxenutbildning har påbörjats under 2023. Först ut var reformen kring grundläggande högskolebehörighet på yrkesprogram.

Tidigare har alla elever inom gymnasieskolan haft möjlighet att välja till kurser inom yrkesprogrammen som ger en grundläggande högskolebehörighet. Från och med höstterminen 2023 ska alla yrkesprogram istället innehålla kurserna som ger en grundläggande högskolebehörighet från start. Eleverna har under årskurs 1 på yrkesprogrammet rätt att välja bort de grundläggande kurserna.

Eleverna kan välja att läsa kurserna som ger grundläggande högskolebehörighet på olika sätt inom programmets olika delar. Beroende på hur eleverna väljer att läsa kurserna, kan det innebära att en del yrkesprogram utökas från 2500 till 2700-2800 gymnasiepoäng. Utmaningarna för gymnasieskolorna är bland annat en försvårad och osäker kursplanering, ett behov av fler lärare inom vissa ämnen och en ökad kostnad kopplade till detta.

Skolinspektionens kvalitetsgranskning Anpassad gymnasieskola (AGY)

Skolinspektionen genomförde under senvåren 2022 en regelbunden kvalitetsgranskning av anpassad gymnasieskola enhet Bergslenagymnasiet A. Två utvecklingsområden identifierades bland annat inom betyg och bedömning. Utvecklingsinsatser slutredovisades till Skolinspektionen i januari 2023 och Skolinspektionen beslutade i april 2023 att insatserna ligger i linje med vad som behövs för att höja

kvaliteten inom enheten.

Reviderat samverkansavtal BRvux

Ett reviderat förslag till samverkansavtal gällande statsbidragsfinansierad regional yrkesutbildning är framtaget för Boråsregionen. Förslaget är samverkat med tjänsteperson och politisk beredning inom regionen. Det nya förslaget ska beslutas i samverkanskommunerna under våren och föreslås träda ikraft 1 juli 2014.

Säkerhetsläget

Under 2023 har säkerhetsläget i omvärlden försämrats och säkerhetsnivån i Sverige har höjts. Inom gymnasieskolorna har två särskilda händelser föranlett krishantering, dels ett bombhot och dels ett hot om pågående dödligt våld (PDV). Förvaltningen arbetar utifrån en nyligen reviderad krisplan, med förstärkt kriskommunikation och verksamheternas rutiner vid särskild händelse.

Chat GPT

En världsomfattande händelse under 2023 har varit Chat GPTs framfart och påverkan på skolväsendet. Förvaltningen omvärldsbevakar och följer Skolverkets rekommendationer kring undervisning och examination. Under året har kompetensutvecklingsinsatser genomförts för bland annat chefer inom området. Majoriteten av verksamheterna har tillsatt utvecklingsgrupper som arbetar med lokala frågor kopplade till Chat GPT.

Försvagad omvärldsekonomi

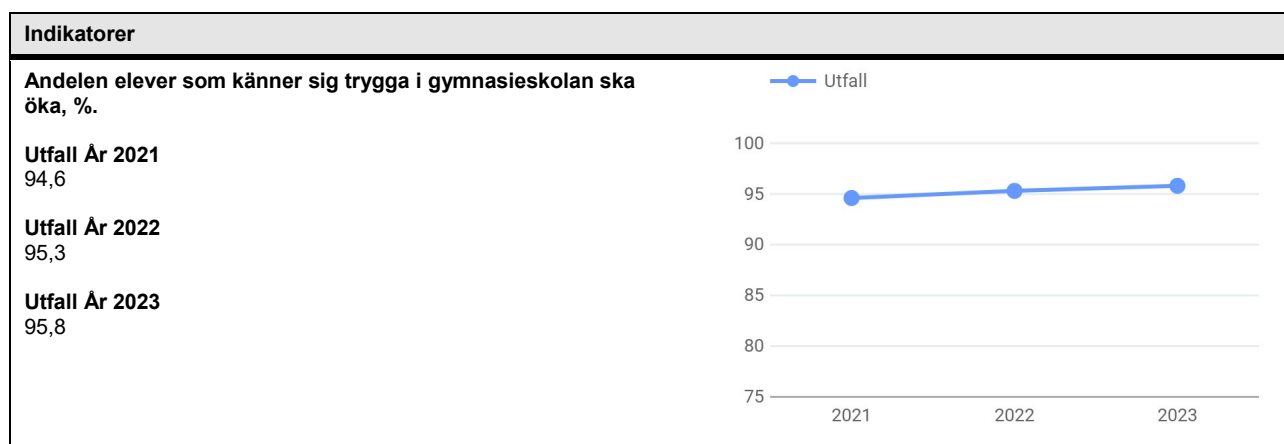
2023 har också präglats av lågkonjunktur och försvagad omvärldsekonomi. Kostnaderna för utbildningsmaterial ökade i samband med kriget i Ukraina och har ökat ytterligare på grund av inflationen. Detta har lett till prisökningar för bland annat elevernas skyddskläder och undervisningsverktyg/maskiner.

Den försvagade omvärldsekonomin har också påverkat flera branscher negativt, exempelvis byggbranschen. Bygg- och anläggningsprogrammet har svårare att få tag i APL-platser (arbetsplatsförlagt lärande) till eleverna, särskilt inom inriktningarna måleri och husbyggnad. Eftersom eleverna måste genomgå arbetsplatsförlagt lärande är gymnasieskolan starkt beroende av platser hos företagen. Viskastrandsgymnasiet har tillsatt en särskild arbetsgrupp som arbetar med att hitta lösningar för elever som saknar eller blir av med platser exempelvis på grund av företagskonkurser. Situationen kan komma att eskalera inför hösten 2024 om ingen förändring sker inom branschen.

Lokaler

Projekteringarna för om- och tillbyggnaden för Bäckängsgymnasiet och tillbyggnaden för Sven Eriksonsgymnasiet är i sitt slutskede trots viss försening. Vuxenutbildningen har samlat verksamheten utifrån ett lokalbehov som tillgodosetts med renoverade lokaler (lektionssalar och aula) på Fabriksgatan 11.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

Indikatorer																																			
<p>Analys Årligen genomförs en skolklimatundersökning där elever och lärare värderar skolans pedagogiska och sociala klimat genom att ta ställning till påståenden inom fyra områden: värdegrund, undervisningens innehåll och kvalitet, inflytande och delaktighet samt rektor. Inom området värdegrund finns påståendet "Jag känner mig trygg". Över tid har en hög andel av eleverna svarat i elevenkäten att de känner sig trygga.</p> <p>Senaste sammanvägda resultat av elevenkäten för samtliga verksamheter (Gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning) är 95,8 % (21/22 95,3 %). Trygghet ingår som en del i det goda pedagogiska och sociala klimatet.</p> <p>Utgångspunkten för fortsatt arbete är utvecklingsplanen Bildningsstaden Borås 2022-2026 och skolornas egna utvecklingsplaner. Varje skola och skolenhet analyserar sitt resultat och vidtar åtgärder i enlighet med angivna planer och gjorda analyser. Det finns mindre variationer mellan och inom skolor att fortsatt arbeta vidare med.</p>																																			
<p>Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 92,1</p> <p>Utfall År 2022 92</p> <p>Utfall År 2023 92</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>92,1</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>92</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2020	92,1	2021	92	2022	92	2023	92																								
År	Utfall (%)																																		
2020	92,1																																		
2021	92																																		
2022	92																																		
2023	92																																		
<p>Analys Utfallet efter läsåret 2022/23 var 92 % (21/222 92 %) vilket får anses vara ett mycket högt resultat. Målsättningen är att ytterligare höja andelen elever som avslutar sin gymnasieutbildning med en examen.</p> <p>Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen fortsätter med utgångspunkt i utvecklingsplanen Bildningsstaden Borås 2022-2026. På förvaltningsnivå är arbetet inriktat på att identifiera, beskriva och säkra de processer som på övergripande nivå är kopplade till utvecklingsområdena (Det goda lärandet/Systematisk kvalitetsarbete/Värdegrund) och som är av vikt för att öka elevernas måluppfyllelse.</p> <p>Skolorna och skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring av utbildningarna, både de skolförlagda delarna och de arbetsplatsförlagda, såsom APL och lärling. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.</p>																																			
<p>Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 35,1</p> <p>Utfall År 2022 35,7</p> <p>Utfall År 2023 33,5</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T1 2021</td> <td>35,1</td> </tr> <tr> <td>T2 2021</td> <td>34,5</td> </tr> <tr> <td>År 2021</td> <td>35,1</td> </tr> <tr> <td>T1 2022</td> <td>35,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2022</td> <td>34,8</td> </tr> <tr> <td>År 2022</td> <td>35,7</td> </tr> <tr> <td>T1 2023</td> <td>33,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2023</td> <td>33,5</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>33,5</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	T1 2021	35,1	T2 2021	34,5	År 2021	35,1	T1 2022	35,5	T2 2022	34,8	År 2022	35,7	T1 2023	33,5	T2 2023	33,5	År 2023	33,5														
År	Utfall (%)																																		
T1 2021	35,1																																		
T2 2021	34,5																																		
År 2021	35,1																																		
T1 2022	35,5																																		
T2 2022	34,8																																		
År 2022	35,7																																		
T1 2023	33,5																																		
T2 2023	33,5																																		
År 2023	33,5																																		
<p>Analys Andelen ekologiska livsmedel har minskat till en nivå på drygt 33 procent. Skolrestaurangerna får regelbundet rapporter på verksamheternas miljöstatistik. Köksmästarna följer andelen ekologiska livsmedel och strävar efter att upprätthålla en hög andel, så långt som är möjligt med hänsyn till budgetutrymmet och andra faktorer som kan påverka där framförallt livsmedelsavtalet är styrande.</p>																																			
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall År 2021 4,1</p> <p>Utfall År 2022 4,3</p> <p>Utfall År 2023 4,6</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>År 2018</td> <td>4,1</td> </tr> <tr> <td>T1 2019</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2019</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>År 2019</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T1 2020</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2020</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>År 2020</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T1 2021</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2021</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>År 2021</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T1 2022</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2022</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>År 2022</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T1 2023</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>T2 2023</td> <td>4,5</td> </tr> <tr> <td>År 2023</td> <td>4,5</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	År 2018	4,1	T1 2019	4,5	T2 2019	4,5	År 2019	4,5	T1 2020	4,5	T2 2020	4,5	År 2020	4,5	T1 2021	4,5	T2 2021	4,5	År 2021	4,5	T1 2022	4,5	T2 2022	4,5	År 2022	4,5	T1 2023	4,5	T2 2023	4,5	År 2023	4,5
År	Utfall (%)																																		
År 2018	4,1																																		
T1 2019	4,5																																		
T2 2019	4,5																																		
År 2019	4,5																																		
T1 2020	4,5																																		
T2 2020	4,5																																		
År 2020	4,5																																		
T1 2021	4,5																																		
T2 2021	4,5																																		
År 2021	4,5																																		
T1 2022	4,5																																		
T2 2022	4,5																																		
År 2022	4,5																																		
T1 2023	4,5																																		
T2 2023	4,5																																		
År 2023	4,5																																		

Indikatorer											
<p>Analys Sjukfrånvaron i förvaltningen är på en stabil och låg nivå i förhållande till Borås Stad. Förvaltningen ser inte några tecken på större avvikelser från en numera relativt stabil nivå mellan 4-5%. Under perioder av 2023 har korttidsfrånvaron ökat något. Det har varit många varianter av virus och förkylningar som har avlöst varandra och det har också avspeglats i frånvaron.</p>											
<p>1. Andelen elever som lämnar gymnasieskolan med minst betyget E i program- och gymnasiegemensamma kurser ska öka</p> <p>Utfall År 2023 75</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2023</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2023	75						
År	Utfall (%)										
2023	75										
<p>Analys Utfall - 75 % av eleverna avslutade sina studier med minst E gymnasie- och programgemensamma kurser. Eleverna kan nå en examen trots att de har F i några kurser, indikatorn är ett viktigt mått för att följa upp genomsnittlig betygspoäng.</p> <p>Skolorna och skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.*</p> <p>*Indikatorn har ändrats i nu gällande utvecklingsplan Bildningsstaden Borås, varpå jämförelse med åren före 2023 är inte möjlig.</p>											
<p>2. Andelen elever på introduktionsprogrammen som går över till nationellt program ska öka</p> <p>Utfall År 2023 31</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2023</td> <td>31</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2023	31						
År	Utfall (%)										
2023	31										
<p>Analys Indikatorn avser gymnasieskolans introduktionsprogram (programinriktat val, individuellt alternativ, språkinträdning och yrkesintroduktion).</p> <p>Av senast tillgängliga statistik framgår att 31 % av eleverna har gått vidare till ett nationellt program. En majoritet av de elever som inte går vidare efter 1 år går kvar på Introduktionsprogram eller återfinns inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.</p> <p>Skolorna och skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.*</p> <p>*Indikatorn har ändrats i nu gällande utvecklingsplan Bildningsstaden Borås, varpå jämförelse med åren före 2023 är inte möjlig.</p>											
<p>3. Andelen elever som slutför anpassad gymnasieskolas nationella program med betyg i samtliga ämnen ska öka</p> <p>Utfall År 2021 96</p> <p>Utfall År 2022 92</p> <p>Utfall År 2023 78</p>	<p>Utfall</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2020</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>96</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>78</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2020	80	2021	96	2022	92	2023	78
År	Utfall (%)										
2020	80										
2021	96										
2022	92										
2023	78										

Indikatorer	
<p>Analys Utfall – 78 % (21/22 100 %) av eleverna har avslutat sina studier på något av den anpassade gymnasieskolans nationella program med ett slutbetyg. Nedgången i årets utfall beror på att några få elever inte nått målen fullt ut. Då det är en skolform med förhållandevis få elever ger en avvikelse som är låg till antalet ett större utslag i det procentuella utfallet.</p> <p>Skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.</p>	
<p>4. Andelen kursdeltagare med godkända betyg ska öka</p> <p>Utfall År 2023 60</p>	
<p>Analys Utfall – 60 % av kursdeltagarna (SFI, GRUV, GY teoretisk, GY ,yrkesinriktad) avslutade sin utbildning med godkända betyg. Det finns stora variationer av måluppfyllelse mellan de olika skolformerna.</p> <p>Skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.*</p> <p>*Indikatorn har ändrats i nu gällande utvecklingsplan Bildningsstaden Borås, varpå jämförelse med åren före 2023 är inte är möjlig.</p>	
<p>5. Andelen studerande med examen från Yrkehögskola ska öka</p> <p>Utfall År 2023 93</p>	
<p>Analys Utfall – 93 % av de studerande från Yrkehögskolan avslutade sina studier med en examen.</p> <p>Skolenheterna arbetar fortsatt med att kontinuerligt följa upp och analysera sina resultat för att kunna sätta in skolspecifika åtgärder och bedöma egna utvecklingsbehov för fortsatt utveckling och förbättring. På övergripande förvaltningsnivå görs resultatanalyser i syfte att upptäcka och förbättra gemensamma utvecklingsområden.*</p> <p>*Indikatorn är ny utifrån nu gällande utvecklingsplan Bildningsstaden Borås, varpå jämförelse med åren före 2023 är inte är möjlig.</p>	

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Gymnasieskola

2.3.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i gymnasieskola	4 045	4 100	4 129	4 127
Totalt antal elever i Borås Stads gymnasieskolor.	4 376	4 421	4 632	4 565

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal individer i Borås Stads kommunala aktivitetsansvar (ej budget-mätt)	335	351		359
Antal elever från andra kommuner.	912	922	940	999
Antal elever hos extern utbildningsanordnare.	621	572	612	597
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr per elev	107 272	121 053	123 404	128 073
Kommentar: Budgetmättet som tas fram i planeringsförutsättningarna bygger på en enkel kalkyl. I samband med slutlig budget tas det fram ett mer korrekt beräknat mått, baserat på detaljbudgeten.				
Elever/lärare i kommunal gymnasieskola (utfall ur Kolada v 12)	12,5	11,9	12	12

2.3.1.2 Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal asylsökande i gymnasieskolor i Borås (ej budget-mätt)	40	29		36
Antal elever från Borås i andra kommuner	84	69	94	73
Antal elever från Borås hos Region	21	20	27	29
Antal elever från Borås i fristående gymnasieskolor utanför Borås	51	49	50	48
Antal elever från Borås i fristående gymnasieskolor i Borås	465	434	441	447
Kostnad för administration, kr per elev	5 836	6 280	6 570	7 236
Kostnad för skolmåltider, kr per elev	3 869	5 971	6 445	6 223
Kostnad för elevhälsa, kr per elev	2 900	3 526	3 923	3 919
Kostnad för skolskjuts (exkl inackordering), kr per elev	4 759	4 699	5 073	5 251
Kostnad för lokaler och fysisk miljö, kr per elev	17 235	20 705	19 315	21 517
Kostnad för lärare, övrig undervisning, kr per elev	63 314	65 677	69 027	69 616
Kostnad för lärverktyg, inkl kapitalkostnad, kr per elev	8 135	11 355	10 586	10 935
Övriga kostnader, kr per elev	2 009	2 367	1 813	3 015

2.3.2 Anpassad gymnasieskola

2.3.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i anpassad gymnasieskola	65	61	64	70
Totalt antal elever i Borås Stads anpassade gymnasieskolor	84	83	93	103
Antal elever från andra kommuner	22	24	26	34
Kostnad för kommunal anpassad gymnasieskola, kr per elev	490 600	536 750	552 214	535 452

2.3.2 Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmått	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från Borås i andra kommuner	3	2	3	1
Kostnad för administration, kr per elev	46 487	52 775	61 280	74 446
Kostnad för skolmåltider, kr per elev	12 700	9 054	10 344	8 977
Kostnad för elevhälsa, kr per elev	16 500	25 037	20 011	18 482
Kostnad för elevassistenter, kr per elev	105 494	119 472	143 376	124 695
Kostnad för lokaler o fysisk miljö, kr per elev	54 400	69 063	58 688	64 643
Kostnad för lärare, övrig undervisning, kr per elev	210 100	224 661	209 972	207 798
Kostnad för SYV, kr per elev	7 102	7 318	7 753	6 718
Kostnad för lärverktyg, inkl kapitalkostnad, kr per elev	21 600	16 860	27 372	15 640
Övriga kostnader, kr per elev	35 546	37 294	38 925	37 160

2.3.3 Vuxenutbildning

2.3.3.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Komvux på grundläggande nivå, genomsnittligt elevantal	382	313	314	329
Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (kommunbidrag)	884	706	727	665
Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	1 171	1 135	1 150	1 040
YH (Yrkehögskolan), genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	373	381	396	383
Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, övriga (kommunbidrag)	846	762	728	712
Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, flyktingar (externfinansierat)	101	82	82	92
Komvux som anpassad utbildning, genomsnittligt elevantal	94	107	100	99

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Arbetet med jämställdhet regleras i de nationella styrdokumenterna för skolan som ger lärare, rektorer och andra som arbetar i skolan stort ansvar och befogenheter för att främja jämställdhet mellan könen och motverka trakasserier och diskriminering.

Varje skola genomför analyser av sina behov och på övergripande nivå följs vanligtvis området upp i analyser av skolklimatenkät, Lokal Uppföljning av Ungdomspolitikerna (LUPP), Hälsoenkät (kopplad till Välfärdsbokslutet) m.m. Denna redovisning fokuserar på det övergripande arbetet.

Värdegrundsarbete kopplat till jämställdhetsperspektivet

I förvaltningens utvecklingsplan är värdegrund ett av tre utvecklingsområden och samtliga skolor i förvaltningen bedriver ett aktivt arbete i frågan. Värdegrundsarbetet ska främja alla elevers lika värde, bland annat jämställdhet mellan könen. Inflytande utövas praktiskt i skolans olika forum för inflytande och till vardags i undervisningen. Båda delarna utvärderas av alla verksamheter i den årliga skolklimatundersökningen.

Exempel på genomfört arbete på övergripande nivå:

Skolklimatundersökningen genomförs under våren varje år. I den följs bl.a. elevernas upplevelse av delaktighet och inflytande upp och respektive verksamhet planerar för åtgärder och insatser utifrån det som framkommer i enkäten. Över tid har elever i gymnasieskolan uppgett i de undersökningar som genomförts att de inte upplever att de har tillräckligt inflytande över sin skolsituation. Utifrån det som framkommit i tidigare analyser är området inflytande och delaktighet ett prioriterat utvecklingsområde i förvaltningen.

Främjande och förebyggande insatser kopplat till jämställdhetsperspektivet

De som är närmast eleven dvs undervisande lärare, elevens klassföreståndare/mentor har en nyckelroll i både det främjande och förebyggande arbetet samt i det åtgärdande arbetet. Varningstecken/signaler för att vidta åtgärder kan bland annat vara frånvaro/skolk, somatiska besvär.

Exempel på genomfört arbete på övergripande nivå:

Under året har närvarostatistiken följts upp vid 4 tillfällen (total frånvaro, ogiltig frånvaro, lärarkvittens) i syfte att tidigt upptäcka elever i riskzonen och ge adekvat stöd till dessa. Närvarostatistiken har också rapporterats till nämnden. I den årliga skolklimatundersökningen följs bland annat elevernas upplevelse av trygghet och studiero upp. Eleverna besvarar även frågor om förekomsten av kränkande behandling och diskriminering. Resultatet utgör underlag för skolornas analys och åtgärder.

3 Resurser

3.1 Nämndens verksamhet 1

3.1.1 Resultat

3.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Statsbidrag	132 828	135 677	136 778	124 925	-11 853
Avgifter och övriga intäkter	135 560	150 017	165 673	170 235	4 562
Summa intäkter	268 388	285 693	302 451	295 160	-7 291
Personal	-503 911	-521 474	-568 653	-572 876	-4 222
Lokaler	-73 158	-79 582	-86 035	-86 492	-457
Material och tjänster	-262 805	-289 945	-302 718	-287 903	14 815
Kapitalkostnader	-2 932	-3 906	-3 894	-3 756	138
Summa kostnader	-842 807	-894 908	-961 300	-951 028	10 273
Buffert (endast i budget)	0	0	-6 651	0	6 651
Nettokostnader	-574 419	-609 214	-665 500	-655 867	9 633
Kommunbidrag		621 750	665 500	665 500	
Resultat jämfört med kommunbidrag		12 536	0	9 633	9 633

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jämfört med tillgängliga medel		12 536		9 633	9 633
Akkumulerat resultat			26 380		

3.1.1.2 Resultatanalys

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens slutliga budgetram 2023 blev 665,5 mnkr

Den ingående budgetramen från 2022 var 621,75 mnkr. Utöver de normala ramförändringarna med lön- och kostnadskompensation på 16,9 mnkr och volymökningen för gruppen 16-18 åringar som blev 10,6 mnkr, fick nämnden ett utökad kommunbidrag på 16,25 mnkr i kompensation för ökat personalomkostnadspålägg.

Nettokostnaden för förvaltningen uppgick till 655,9 mnkr, vilket ger ett **överskott på 9,6 mnkr mot budgeterad ram**. Överskottet förklaras av att bufferten lämnats orörd och nämnden har haft ett högre positivt utfall på köpta-sålda platser än budgeterat. Det har varit fler elever från grannkommunerna i våra skolor jämfört med budget.

Intäkter, avvikelsen förklaras av lägre tilldelning av statsbidrag till Vuxenutbildningen än förväntat.

Kostnader, avvikelsen hänger ihop med de lägre statsbidragsintäkterna inom Vuxenutbildningen som gjort att verksamheten inte bedrivit Yrkesvux i den omfattning som budgeteras.

Buffert + 6,6 mnkr förklaras av att nämnden inte behövt använda bufferten för oförutsedda kostnader.

Akkumulerat resultat

Nämndens förhoppning är att årets överskott får läggas till det ackumulerade resultatet för att skapa ett utrymme att hantera framtida ekonomiska osäkerheter, exempelvis som risk för minskat kommunbidrag på grund av inflation och vikande skatteunderlag, osäkra statsbidrag, förändrade förhållanden för köpta - sålda platser och förändrade hyror.

Investeringsutrymme

När det gäller investeringar beviljades ett utrymme på 0,5 mnkr för inventarier till Bäckängsgymnasiet i samband med ombyggnationer och lokalutökning. Verksamheten har löst behovet utan att investeringsmedlen behövdes tas i anspråk. Lokalförsörjningsnämnden har ett investeringsutrymme som är ämnat för mindre lokalanpassningar för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Utöver det har även Servicenämnden investeringsutrymme som är ämnat för tunga fordon till Viskastrandsgymnasiets utbildningar.

Treårstrenden

Nämndens resultat har förändrats kraftigt de senaste åren, från underskott på 9 mnkr till överskott runt 10 mnkr. De tidigare underskotten berodde på den ekonomiska obalans som skapades 2016-2017 då nämnden tillfördes stora engångstilldelningar med anledning av det stora flyktmottagandet. Verksamheterna använde denna tillfälliga finansiering för att öka de egna organisationerna (vilket initialt var motiverat på grund av elevtillströmningen), men det gjordes med för stor andel tillsvidareanställd personal vilket kräver långa omställningsprocesser vid avveckling. En viktig lärdom är att ha god ekonomisk kontroll på tillfälliga medel, exempelvis projektpengar.

Gymnasieskolan är också starkt påverkad av de köpta - sålda platserna där det ekonomiska nettot påverkar den egna gymnasieskolans ekonomiska förutsättningar. Detta är svårt att prognosera och budgetera för, med tanke på ungdomarnas val till gymnasieprogram som är föränderligt ända fram till september, då klasserna stabiliserats. Den negativa trenden på köpta-sålda platser vände under 2022 och denna del i gymnasieskolans ekonomi har sedan dess gett ett positivt ekonomiskt netto.

Gymnasieskolan ser en ökning av andelen elever som är obehöriga när de kommer till gymnasieskolan. Detta får till konsekvens av att introduktionsprogrammet växer och de individuella behoven av

anpassningar och stöd för elevgruppen har ökat. Detta kräver resurser, som inte finansieras genom stadens resursfördelningsmodell.

Vuxenutbildningen har under året haft en minskad elevtillströmning. Verksamheten är generellt påverkad av konjunkturen och i lågkonjunktur tenderar efterfrågan inom Vuxenutbildningen att öka. Staten står för en stor del av verksamhetens finansiering, men dessa riktade statsbidrag är osäkra och är ofta villkorad till yrkesutbildningar mot egenprestation. De övriga utbildningarna inom Komvux, har under året anpassats till elevunderlaget.

Den anpassade gymnasieskolan påverkas starkt av de köpta-sålda platserna. Elevunderlaget från kommunens anpassade grundskola ger ett bra planeringsunderlag, men det är mycket svårt att få träffsäkra prognoser på elevunderlaget från grannkommunerna. Verksamheten arbetar på att förbättra dessa prognoser. Verksamheten ser ett ökande elevunderlag vilket kommer påverka lokalbehovet i närtid, särskilt när det gäller Individuella programmet.

3.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Politisk verksamhet					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 177	-1 136	-1 275	-1 208	67
Nettokostnad	-1 177	-1 136	-1 275	-1 208	67
Central administration					
Intäkt	1 666	646	1 157	1 021	-136
Kostnad	-20 670	-21 951	-24 132	-26 422	-2 290
Nettokostnad	-19 004	-21 305	-22 975	-25 401	-2 426
Gymnasieskola					
Intäkt	141 939	156 605	167 140	170 366	3 226
Kostnad	-570 912	-620 204	-664 674	-665 096	-422
Nettokostnad	-428 973	-463 599	-497 534	-494 730	2 804
Vuxenutbildning					
Intäkt	117 514	121 549	145 754	112 880	-32 874
Kostnad	-207 397	-209 697	-242 399	-212 065	30 334
Nettokostnad	-89 883	-88 148	-96 645	-99 185	-2 540
Anpassad gymnasieskola					
Intäkt	11 291	10 741	11 578	15 234	3 656
Kostnad	-45 498	-44 915	-50 888	-49 195	1 693
Nettokostnad	-34 207	-34 174	-39 310	-33 961	5 349
Naturskola					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	-438	-446	-500	-463	37
Nettokostnad	-438	-446	-500	-463	37
Insatser enligt LSS					
Intäkt	2 146	1 522	1 900	1 772	-128
Kostnad	-2 883	-1 928	-2 510	-2 691	-181
Nettokostnad	-737	-406	-610	-919	-309
Buffert					
Intäkt	0	0	0	0	0

Tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Kostnad	0	0	-6 651	0	6 651
Nettokostnad	0	0	-6 651	0	6 651
Totalt					
Intäkt	274 556	291 063	327 529	301 273	-26 256
Kostnad	-848 975	-900 277	-993 029	-957 140	35 889
Nettokostnad	-574 419	-609 214	-665 500	-655 867	9 633

3.1.2.1 Politisk verksamhet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens övertygelse är att alla elever vill och kan lära. Nämndens strategi för förbättringsarbetet är att göra en bra skola bättre och ge alla elever förutsättningar att nå en gymnasieexamen eller få ett arbete.

Den reviderade utvecklingsplanen *Bildningsstaden Borås* och de prioriterade utvecklingsområden som lyfts fram i planen har varit utgångspunkten för arbetet under året. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens resultat både vad gäller kunskap och värdegrund har under det senaste läsåret och de senaste åren, legat på en hög och stabil nivå.

Förvaltningen har, i analyser kopplat till det systematiska kvalitetsarbetet, identifierat att det finns variationer mellan våra skolor men också inom skolor vad gäller andel elever som når utbildningens mål. Det gäller exempelvis elever som når sina personligt uppsatta mål inom vuxenutbildningen, elever med en yrkes- och högskoleförberedande examen, genomsnittlig betygspoäng samt andel elever med minst E i samtliga kurser. Detta är föremål för utvecklande insatser dels på förvaltningsnivå men också kopplat direkt till de enheter/program som har en lägre målpåfyllelse.

Personalomsättning bland såväl lärarpersonal, elevhälsopersonal och skolledare är förhållandevis låg i förvaltningen vilket skapar en stabilitet i organisationen och möjlighet att på både kort och lång sikt arbeta med strategier för ökad kvalitet i verksamheten. Även behörighetsgraden bland lärare är hög. Nämndens beslut om professionsprogrammet Akademisk utveckling ger pedagoger möjlighet till master- och forskarstudier. Denna ambitionsökning kommer ge flera positiva effekter, förutom att det stärker attraktionskraften som arbetsgivare kommer forskningsresultaten komma verksamheterna till nytta genom nämndens utvecklingsarbete.

Inom arbetet med Socialt Hållbart Borås har nämnden, förutom arbetet med det Kommunala Aktivitetsansvaret, i samverkan med andra aktörer inrättat ett Centrum för Ungas Entreprenörskap, som utgår från Almåsgymnasiet.

3.1.2.2 Central administration

Ekonomiskt resultat

Underskottet på -2,4 mnkr omhändertas inom nämndens totala ram. Avvikelsen beror på att personalomkostnadspålägg bokförts på centralt ansvar.

Analys av verksamheten

Förvaltningens kärnuppdrag och utvecklingsarbete tar sin utgångspunkt i de nationella styrdokumenterna och utvecklingsprogrammet *Bildningsstaden Borås*. Programmet omfattar tre utvecklingsområden det goda lärandet, kvalitetsarbete och värdegrund. Skolorna har en motsvarande plan för sin nivå där de förhåller sig till förvaltningens plan samt beskriver egna utvecklingsområden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens resultat både vad gäller kunskaper och värdegrund har, under flera år, legat på en hög och stabil nivå. Under senaste läsåret ligger resultaten fortsatt stabilt. Förvaltningen har i analyser kopplat till det systematiska kvalitetsarbetet identifierat att det finns variationer mellan våra skolor men också inom skolor vad gäller andel elever med en yrkes- och högskoleförberedande examen, genomsnittlig betygspoäng samt andel elever med minst E i samtliga

kurser. Detta är föremål för utvecklande insatser dels på förvaltningsnivå men också kopplat direkt till de enheter/program som har en lägre måluppfyllelse.

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och med koppling till den förvaltningsövergripande utvecklingsplanen *Bildningsstaden Borås* har förvaltningen arbetat med följande prioriterade utvecklingsområden:

1. Elevhälsa
2. Kompetensförsörjning
3. Kvalitetsutveckling
4. Organisatoriska förutsättningar

3.1.2.3 Gymnasieskola

Ekonomiskt resultat

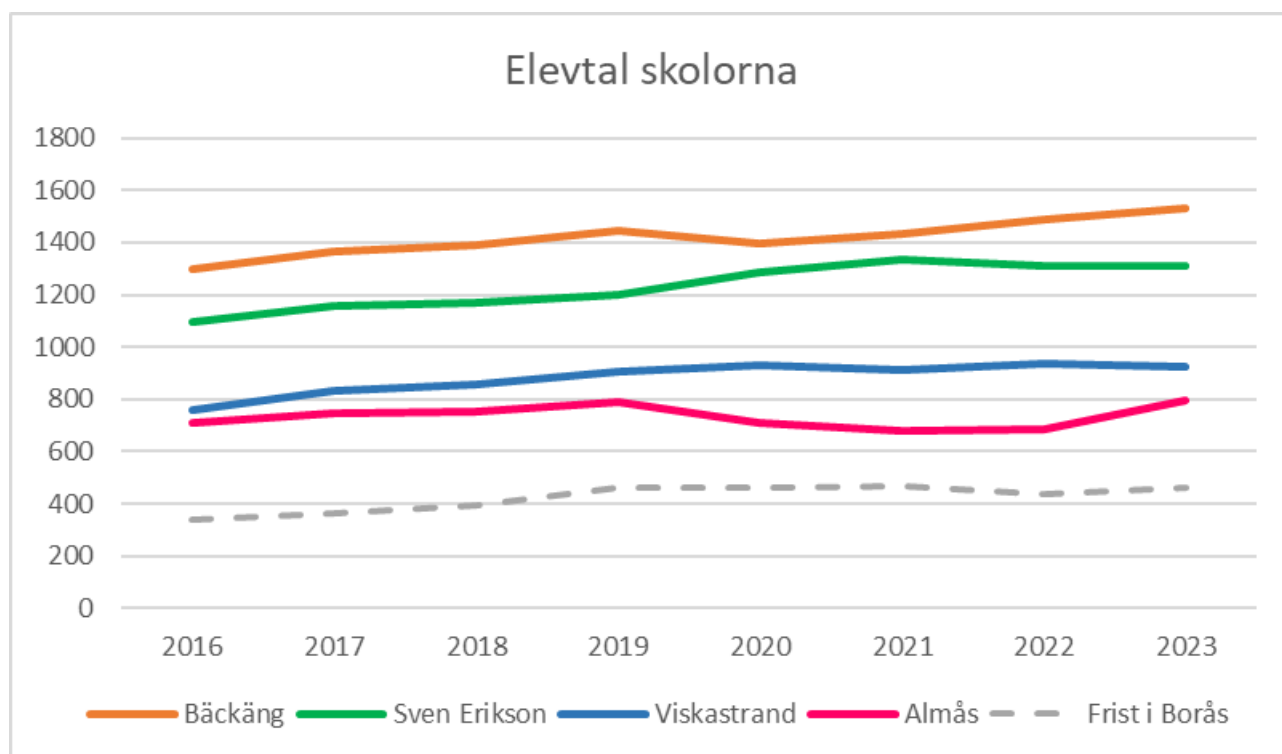
Gymnasieskolan gör ett överskott på 2,8 mnkr, vilket beror på att fler elever från andra kommuner än budgeterat, vilket ger ett större positivt netto-utfall på köpta-sålta platser.

Verksamhetsanalys

Gymnasieskolans målsättning för 2023 var att arbeta enligt utvecklingsplanen Bildningsstaden Borås, och skolornas egna utvecklingsplaner. Utgångspunkten för detta arbete är de övergripande verksamhets- och kvalitetsmål som Kommunfullmäktige har fastställt för gymnasieskolan, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål samt skolornas egna mål och strategier.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål och indikatorer för gymnasieskolan har ändrats för att följa den reviderade utvecklingsplanen Bildningsstaden.

Elevtal på skolorna

Graferna ovan visar att Almåsgymnasiet har en stor ökning av elever under 2023. En förklaring är att det är ett resultat av medvetet arbete med att förbättra attraktiviteten till skolans program.

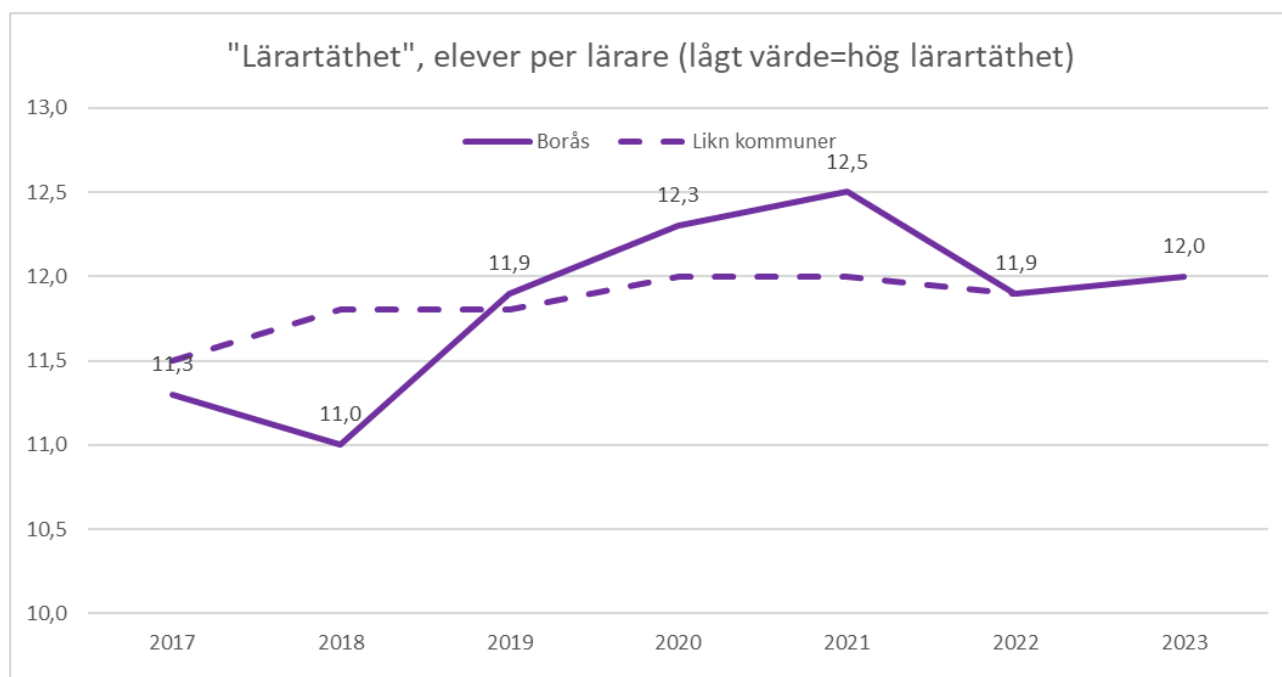
Viskastrandsgymnasiet har kö till flera av sina program, här är utmaningen att lösa tillgång till APL-platser i samarbete med branscherna. Skolan arbetar även med att öka attraktionen till framförallt ett av sina program, industritekniska programmet. Sven Eriksonsgymnasiet har haft ett ökande elevtal och har

kö till flera program, men under 2023 har elevtalet inte ökat i samma takt som tidigare, vilket bland annat beror på lägre intresse för Teknikprogrammet. Bäckängsgymnasiet ser en minskning av elever på nationellt program, vilket härleds till framförallt minskat intresse för Naturvetenskapsprogrammet och Humanistiska programmet.

Fristående skolor ligger på en stabil nivå sedan 2019, då tidigare aviserade expansioner och nyetableringar inte har genomförts.

Lärartätheten

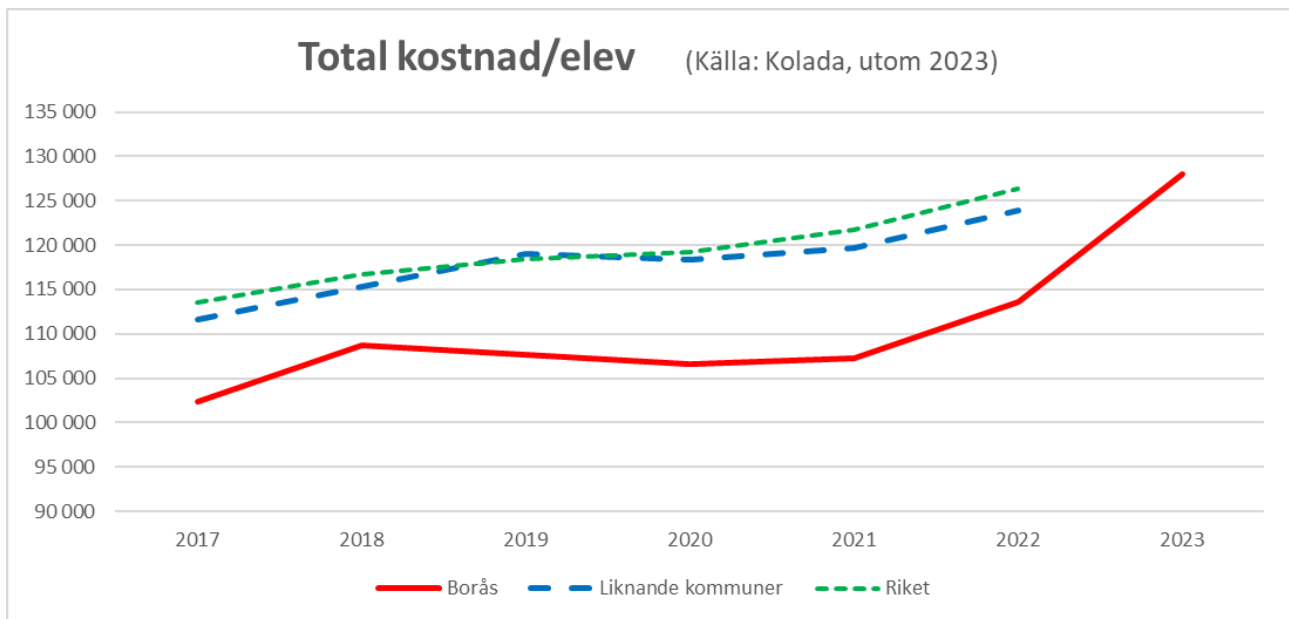
Måttet elever/lärare är den indikator som på helheten på ett lämpligt sätt visar förändringar över tid i skolornas kärnorganisation.

Förvaltningens rektorer rapporterar årligen antal undervisande lärare per program direkt till SCB. Detta nyckeltal går inte att ta fram på förvaltningsnivå, därför är uppgifterna i tabellen hämtade från Kolada (lågt värde indikerar en hög lärartäthet).

Skolorna har genomfört anpassningar mellan 2019 till 2021 och lärartätheten ligger nu i nivå med de år innan nämnden hade tillfällig finansiering på höga nivåer (2015-2018). Bedömningen är att måttet för lärartäthet kommer stabiliseras framöver på ett värde nära 12, förutsatt att gymnasieskolans ekonomi hålls i balans. Det är en nivå som är i paritet med liknande kommuner.

Kostnader per elev

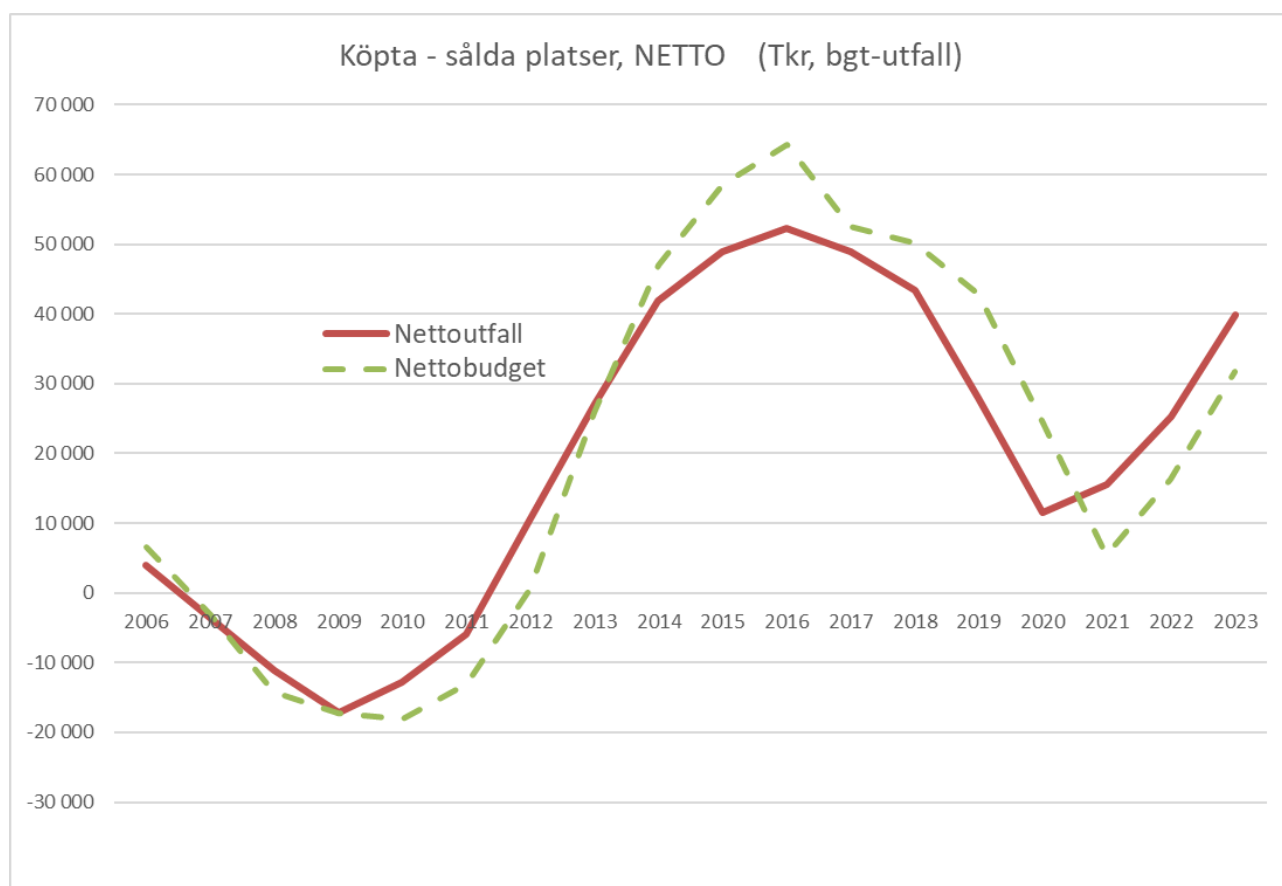

Grafen visar kostnadsutvecklingen totalt i kronor, per elev de senaste sex åren och är hämtat från tillgänglig nationell statistik och nyckeltal framtagna av ekonomifunktionen. Grafen visar att Borås stads gymnasieskola i många år legat på en låg kostnadsnivå, både i relation till riket och i relation till liknande städer (urval Kolada "Liknande kommuner gymnasieskola"). Denna bild har nu förändrats genom satsningar på undervisningen och ökande lokalkostnader. Bedömningen är att kostnaden kommer öka de närmaste tre åren, baserat på fortsatt ökande lokalkostnader (lokalutökningar och rena kostnadsökningar).

Köpta-sålda platser

Med samlingsbegreppet köpta platser avses det bidrag som lämnas för boråselever hos fristående huvudmän och den interkommunal ersättning för boråsungdomar som väljer att läsa gymnasiet i andra kommuner än i Borås. På motsvarande sätt kallas interkommunal ersättning för andra kommuners ungdomar som väljer att läsa gymnasiet i Borås stads egna gymnasieskolor för sålda platser. Sätts dessa intäkter och kostnader i ett sammanhang blir den rent ekonomiska nettoeffekten antingen positiv eller negativ för Borås stads egna gymnasieskola, eftersom gymnasieskolans totala ekonomi för egna skolor och köpta-sålda platser bildar en helhet.

Grafen nedan visar budget och utfall på köpta-sålda platser i **kronor**, netto.

I ett längre perspektiv har Borås Stads egna gymnasieskola lockat ungdomar, vilket gett ett positivt netto i budgeten för köpta-sålda platser vilket har gynnat den egna gymnasieskolan. Efter en toppnivå 2016 försämrades läget kraftigt, vilket varit en starkt bidragande orsak till anpassningarna inom den egna gymnasieskolan åren 2019-2021. Orsakerna var utökning på vissa program hos fristående huvudmän ("köpta" platser), samt att ett tapp av många elever från grannkommuner ("sålda" platser). Sedan 2021 har denna trend vänt och det är ett större positivt nettoutfall för de köpta-sålda platserna. Elevtillströmningen från grannkommunerna ser ut att öka och det är inga etableringar aviserade från fristående huvudmän.

Kommunala aktivitetsansvaret

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunen löpande ska hålla sig informerad om hur ungdomar mellan 16 och 19 år som inte går i skolan och inte har tagit examen från gymnasiet håller sig sysselsatta. Kommunen ska föra ett register över dessa ungdomar samt erbjuda åtgärder. Nämnden ansvarar för KAA i Borås Stad och arbetet sker i nära samverkan med Arbetslivsnämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden. Nedan följer statistik över elevutvecklingen för de senaste mätningarna. Mätpunkterna under året som valts är januari, vilket är den rättvisande bild med tanke på de förändringar i registret som sker under året.

Mätpunkt	Antal Individier i KAA	Varav elever som avbrutit studierna	Varav "Uppgift saknas"
Januari 2019	406	215	41
Januari 2020	423	206	79
Januari 2021	339	187	14
Januari 2022	318	191	10
Januari 2023	364	235	3
Januari 2024	358	200	2

Under våren 2020 startades KAA-enheten som arbetar systematiskt med individerna, bland annat med uppsökande verksamhet. Kännedom om sysselsättning hos de elever som befinner sig i KAA är så gott som fullständig. Den långsiktiga trenden sedan KAA-enheten startade är att färre individer återfinns i KAA, en minskning med 10 % jämfört med läget 2019. Antalet har dock stigit under det senaste året jämfört med de tidigare två åren. Det är svårt att bedöma vad som orsakat förändringen i en enstaka mätpunkt, men förvaltningen har ett arbete med att kartlägga arbetet kring studieavbrott och föreslå förbättringar i arbetet med att följa upp avbrott.

Kommentarer till verksamhetsmått

Antalet elever från kommunen i gymnasieskolan har ökat med knappt en procent vilket är något lägre än prognosen för befolkningsökningen för ungdomsgruppen. Det totala elevantalet i våra gymnasieskolor har ökat, vilket beror på större inflöde av elever från grannkommunerna

Utfallet elever hos externa utbildningsanordnare ligger på ungefär samma nivå som tidigare.

När det gäller kostnadsmått syns en ökning av total kostnad per elev (+6% mot utfall 2022). Detta förklaras framförallt av att lokalkostnaderna har ökat på grund av höjd internhyra och lokalutökningar.

3.1.2.4 Vuxenutbildning

Ekonomiskt resultat

Vuxenutbildningen lämnar ett underskott på -2,5 mnkr, som beror på att verksamheten genomfört anpassningar under året, som kommer att få helårseffekt under 2024.

Verksamhetsanalys

Vuxenutbildningen arbetar efter en utvecklingsplan som tar sin utgångspunkt i styrdokumentet Bildningsstaden som definierar Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål för verksamheten. Exempel på åtgärder som verksamheten arbetar med för att öka målsättningen är:

- förmåga att stötta elever med en negativ skolerfarenhet som har behov av ett aktivt mentorsskap och stöd under utbildningen
- utvecklar realistiska möjligheter för elever med kort tidigare utbildning att bli klar med studier som leder fram till ett arbete eller fortsatta studier inom rimlig tid.

Den gymnasiala vuxenutbildningen och sfi-verksamheten, som är en stor andel av den totala verksamheten, har haft ett minskat söktryck. Detta har medfört att anpassningar av organisationen genomförts under året. Förvaltningen och verksamheten bevakar utvecklingen och hanterar den ekonomiska ram som tilldelats för att ha egen beredskap att ta emot fler elever om söktrycket förändras.

Förutom minskade volymer har verksamheten haft ett större fokus på elever som står långt från arbetsmarknaden. Det är vanligare att elever med kort eller ofullständig tidigare utbildning står utanför arbetsmarknaden. Där finns vanligen ett större behov av lärarledd undervisning, samverkan med andra inblandade myndigheter och resursteam (speciallärare, specialpedagog, kurator). Att utveckla både det generella stödet till alla elever och mer riktat stöd till elever i behov av större insatser har varit och är även framledes, en viktig del av Vuxenutbildningens utvecklingsarbete.

Yrkeshögskolans ambition är att fortsätta växa. Ansökningar om både längre och kortare utbildningar lämnas in till Myndigheten för Yrkeshögskolan årligen. Färre utbildningar har beviljas på nationell nivå, vilket har lett till att YH inte kunnat växa som planerat. För att kompensera har verksamheten nyttjat möjligheterna att utöka de korta YH-kurserna och erbjuder dessa som kompetensutveckling till branscherna.

Vuxenutbildningen har slutit en överenskommelse med Folkuniversitetet i Borås för att möjliggöra svenskundervisning för den lokala gruppen vuxna flyktingar från Ukraina. Överenskommelsen har möjliggjort för den grupp flyktingar som är i Borås, utifrån massflyktsdirektivet att lära sig svenska.

Verksamheten har även under året tagit fram ett förslag till nytt samverkansavtal för regional vuxenutbildning i samverkan med berörda kommuner. Om förslaget går igenom träder det i kraft vid halvårsskiftet 2024.

Kommentarer till verksamhetsmått

Vuxenutbildningen hade en minskning av antal elever som studerar på gymnasial nivå. Den goda efterfrågan på arbetskraft och den konjunktur som rått på arbetsmarknaden har gjort att färre vuxna väljer studier. En annan bidragande orsak kan vara att det osäkra ekonomiska läget gör att man inte vill skuldsätta sig med studielån.

Inom sfi har alla erbjudits att studera på heltid med antingen yrkesinriktad eller studieinriktad skolutgång. Elevunderlaget har minskat i förhållande till tidigare år, men utfallet 2023 har varit stabilt i förhållande till budget.

När det gäller Yrkeshögskolan ser man försiktig minskning av elevtalet, dock har det varit ett gott utfall på de kortare kurserna som myndigheten numera beviljar starter för. När det gäller detta verksamhetsmättet kan det vara förhållandevis stor skillnad mellan budgeterat elevtal och årsutfallet, vilket beror på startade utbildningsplatser i den utsträckning statsbidragen medger. Dessa beslut kommer i allmänhet under innevarande år och går inte att budgetera på ett bra sätt ett år i förväg.

3.1.2.5 Anpassad gymnasieskola

Ekonomiskt resultat

Anpassad gymnasieskola lämnar ett överskott på 5,3 mnkr, som beror på tre avgörande faktorer:

- färre boråsare som vill läsa i annan kommun, varav bland annat en aviserad påkostad utbildningsplats i annan kommun inte togs i anspråk.
- betydligt fler elever från andra kommuner som vill läsa i Borås från höstterminen, vilket inte skolan fått signaler om tidigare från grannkommunerna
- lägre kostnad för elevassistenter än budgeterat

Att avvikelser blir så stora i ekonomiskt mått, beror på att kostnaden per elev är hög i denna skolformen.

Verksamhetsanalys

Anpassad gymnasieskola har arbetat enligt utvecklingsplanen, Bildningsstaden Borås, och skolans egen utvecklingsplan. Utgångspunkten för detta arbete är de övergripande verksamhets- och kvalitetsmål som Kommunfullmäktige har fastställt för gymnasiesärskolan, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål samt skolornas egna mål och strategier.

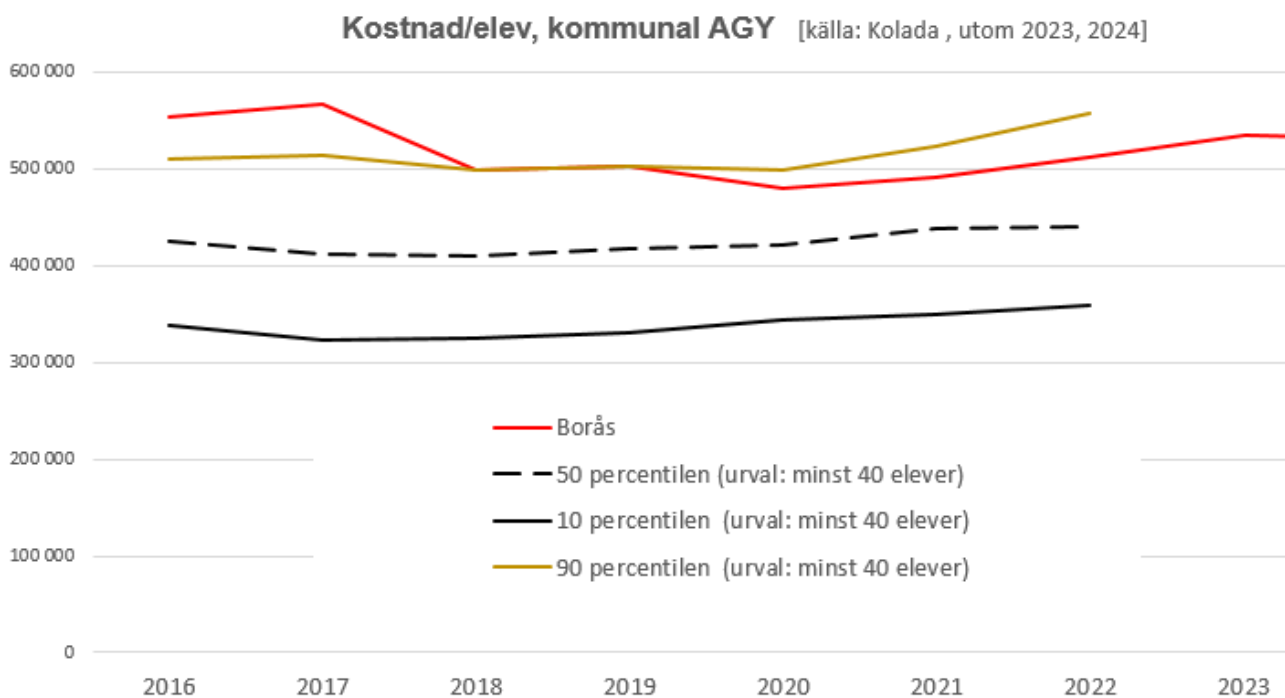
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål för gymnasiesärskolan är att alla elever ska slutföra gymnasiesärskolans nationella program med betyg i samtliga ämnen, vilket verksamheten lyckats med till 78% (jfr 100% läsåret 21/22). Nedgången i årets utfall beror på att några få elever inte nått målen fullt ut. Då det är en skolform med förhållandevis få elever ger en avvikelse som är låg till antalet ett större utslag i det procentuella utfallet.

Omorganiseringen som initierades tidigare år har under 2023 trätt i full kraft, vilket skapar möjligheter för mer kraft i utvecklingsarbetet i organisationen, bland annat när det gäller kollegialt arbete kring bedömning, att utveckla metoderna för att synliggöra elevernas utveckling och att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet. Skolan är framgångsrik när det gäller att skapa möjligheter för eleverna att komma ut i arbetsplatsförlagd praktik och på lärlingsplatser. Bergslenagymnasiet är även igång med Ung Företagsamhet vilket ger eleverna nya möjligheter att utvecklas i sin utbildning.

Kommentarer till verksamhetsmått

När det gäller elevunderlaget har det ökat med så mycket som 10%. Det gäller framförallt elever från andra kommuner. Måtten för kostnad per elev beräknas på en relativt liten skolform som har höga

kostnader. Detta medför att även mindre förändringar i elevtalen får ett större genomslag i kostnadsmåten.

Grafen ovan visar att den anpassade gymnasieskolan ligger relativt högt till i kostnadsläge, i förhållande såväl till riket som till kommuner med liknande verksamhet (volymmässigt).

3.1.2.6 Naturskola

Naturskolan är en del av Navet Science Center som sorterar under Sjuhärads kommunalförbund. Verksamheten ligger inom Rya Åsar naturreservat, Ramshulan. Ingen av nämndens verksamheter nyttjar resursen. Genom en budgetkonstruktion från tidigare omorganisation i staden lades det ekonomiska ansvaret för verksamheten på Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, som köper tjänsten från Navet Science Center.

3.1.2.7 Insatser enligt LSS

Ekonomiskt resultat

Lämnar underskott på -0,3 mnkr som hanteras inom den anpassade gymnasieskolans ram.

Verksamheten

Nämnden bedriver en mindre verksamhet för elever i anpassad gymnasieskolan som har behov av korttidstillsyn, i anslutning före och efter schemalagd skoldag.

3.1.2.8 Buffert

Nämnden har inte nyttjat den centrala bufferten, vilket innebär att den utgör merparten av nämndens överskott. Nämndens bedömning är att efter tre års anpassningar är verksamheterna i ekonomisk balans.

3.1.3 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr

Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2023
Skolverket	Lärlönelyft	9 365	9 365
Skolverket	Karriärstjänster (1:e lärare)	4 790	4 790
Skolverket	Behörighetsgivande utbildning yrkeslärare	2 410	2 410
Skolverket	Läroassistenter	1 390	1 390
Skolverket	Etableringsersättning, sfi/sva	8 740	6 785
Skolverket	Fjärde tekniskt år	2 750	2 480
Skolverket	Lärlingsbidrag gy (98% av bidraget till lärlingsföretagen)	7 000	6 500
Skolverket	Lovskola	2 415	2 415
Myndigheten för Yrkeshögskolan	Yrkeshögskola	20 600	20 600
Skolverket	Yrkesvux	58 000	54 765
EU, ESF-fonden	Vuxenutbildningen, div EU-projekt	4 000	4 000
Summa		121 460	115 500

En inte oviktig del av nämndens totala omsättning består av riktade statsbidrag (omkring 15%). Det är viktigt att följa dessa intäkter för att undvika att ordinarie verksamhet byggs på kortsiktig finansiering. I tabellen är de mindre statsbidragen utlämnade (exempelvis lovskola, förstärkning elevhälsa och andra mindre riktade EU-bidrag).

Regeringen har aviserat att bidraget för lärlönelyftet blir kvar tills vidare, i avvaktan på ny utredning. Nya riktade statsbidrag till speciallärare och läromedel är aviserade, dock osäkert vad som kommer gymnasieskolan till del.

Etableringsersättningen betalas ut av Migrationsverket till Arbetslivsförvaltningen, som ger en del till gymnasiet språkintrödn och vuxenutbildningens sfi. Bidraget avser etableringsperiod på 24 månader.

Statsbidragen för både gymnasial yrkesutbildning på Vuxenutbildningen (Yrkesvux) och Yrkeshögskola används för att finansiera elevens hela utbildningsplats som kan vara från två till flera terminer. Vuxenutbildningen har fem starter på ett år, varav den sista är i november. Detta innebär att del av statsbidraget periodiseras för att finansiera hela utbildningstiden som sträcker sig över årsskifte/en.

4 Investeringar

4.1 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Bäckängsgymnasiet, inventarier i samband med lokalanpassningar	500	0	500

Tkr	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Summa	500	0	500

Analys

Bäckängsgymnasiet har löst behovet utan att investeringsmedel behövs tas i anspråk.

5 Arbetsgivarpolitik

Kompetensförsörjning

För att säkra kompetensförsörjningen för förvaltningens största yrkesgrupp, lärare, så pågår ett arbete med utgångspunkt i HÖK 21 - Lärarnas avtalsområde. Utifrån avtalet så har förvaltningens en partsgemensam överenskommelse och handlingsplan. Dokumentet utgör också förvaltningens kompetensförsörjningsplan.

Arbetsgivaren och fackliga organisationer inom lärarnas avtalsområde är överens i samverkan om följande målbild för Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen:

"Verksamheten inom Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ska uppfattas som attraktiv arbetsgivare där medarbetare har goda förutsättningar som bidrar till en bra arbetsmiljö och säkrar kompetensförsörjningen. Arbetsbelastningen ska vara rimlig i förhållande till uppdraget och förutsättningar i arbetsmiljön ska bidra till ett hållbart arbetsliv inom Borås Stad. Arbetsgivaren verkar för att möjliggöra kompetens- och professionsutveckling inom ramen för anställningen."

Verksamheten organiseras utifrån en ändamålsenlig arbets- och utvecklingsorganisation som stödjer elevernas lärande och skapar goda förutsättningar för att medarbetarna ska lyckas i sina uppdrag. Förutsättningar ska finnas för ett gott chef- och ledarskap med fokus på att stödja lärarna i kärnuppdraget och där det finns tillit till professionen.

Lönen ska avspegla prestation och erfarenhet och stimulera till utveckling mot verksamhetens mål och god kvalitet i verksamheten.

Förvaltningen verkar för att kvalitetssäkra alla steg i rekryteringsprocessen, från behovsanalys och kravprofil till introduktion. Rekryterande chefer ska anställa skickliga lärare med rätt kompetens, med rätt behörighet och som möter elevernas behov. Kontinuitet och rätt kompetens är kvalitetsfaktorer för verksamheten. Åtgärder ska också leda till att medarbetare väljer att vara kvar på arbetsplatser och inom vår organisation vilket i sin tur ska leda till ökad/bibehållen hög måluppfyllelse och kvalitet för eleverna.

I syfte att stärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning på kort och lång sikt, utifrån målbilden, arbetar förvaltningen med olika aktiviteter. Aktiviteterna summeras under rubrikerna: arbetsmiljö, arbetstid, arbetsorganisation och lönebildning.

Pågående arbete i förvaltningen inom Kommunfullmäktiges fokusområden utifrån arbetsgivarperspektivet.

Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv

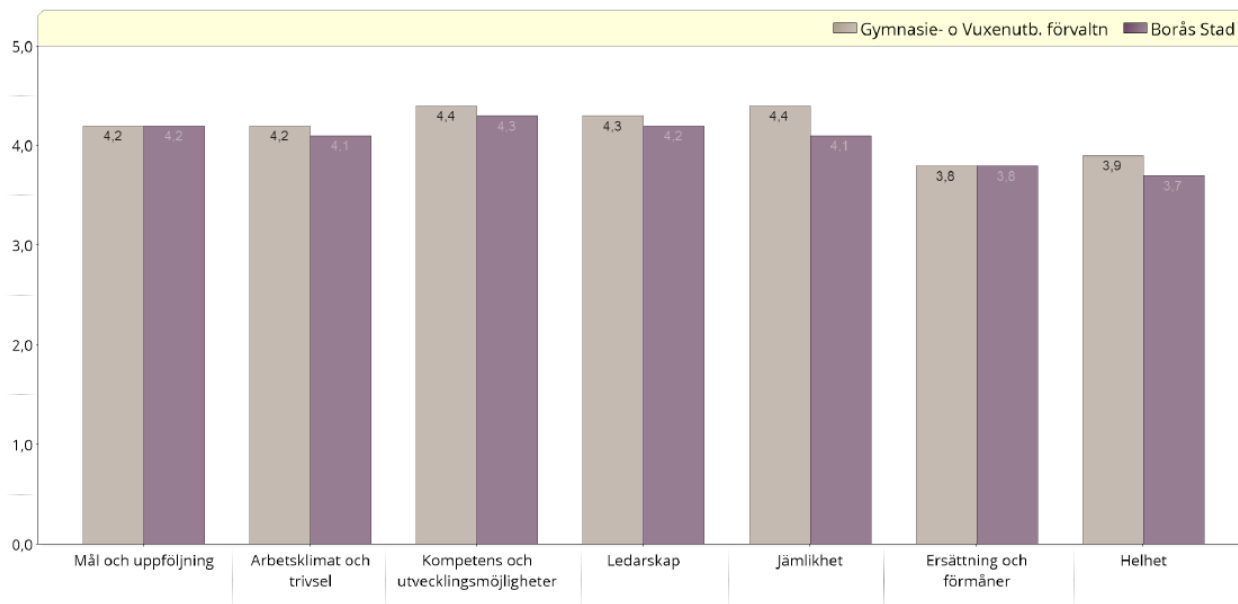
Sjukfrånvaron i förvaltningen är på en stabil och låg nivå i förhållande till Borås Stad. Förvaltningen ser inte några tecken på större avvikelser från en numera relativt stabil nivå mellan 4-5%. Under perioder av 2023 har korttidsfrånvaron ökat något. Det har varit många varianter av virus och förkylningar som har avlöst varandra och det har också avspeglats i frånvaron. Från 2023 har HR deltagit i uppföljningar med verksamheten och ekonomifunktionen för att bidra med arbetsgivarperspektivet. Det ger utrymme för att föra dialog med verksamheten om nuläge och behov av insatser framåt för att främja hälsa.

Personalomsättning bland såväl lärarpersonal, elevhälsopersonal och skolledare är fortsatt förhållandevis låg i förvaltningen, 5,52%, vilket skapar en stabilitet i organisationen och möjlighet att på både kort och lång sikt arbeta med strategier för ökad kvalitet i verksamheten. Även andelen legitimerade lärare är fortsatt hög, 95 %, och under året har fler yrkeslärare fått sin yrkeslärarexamen.

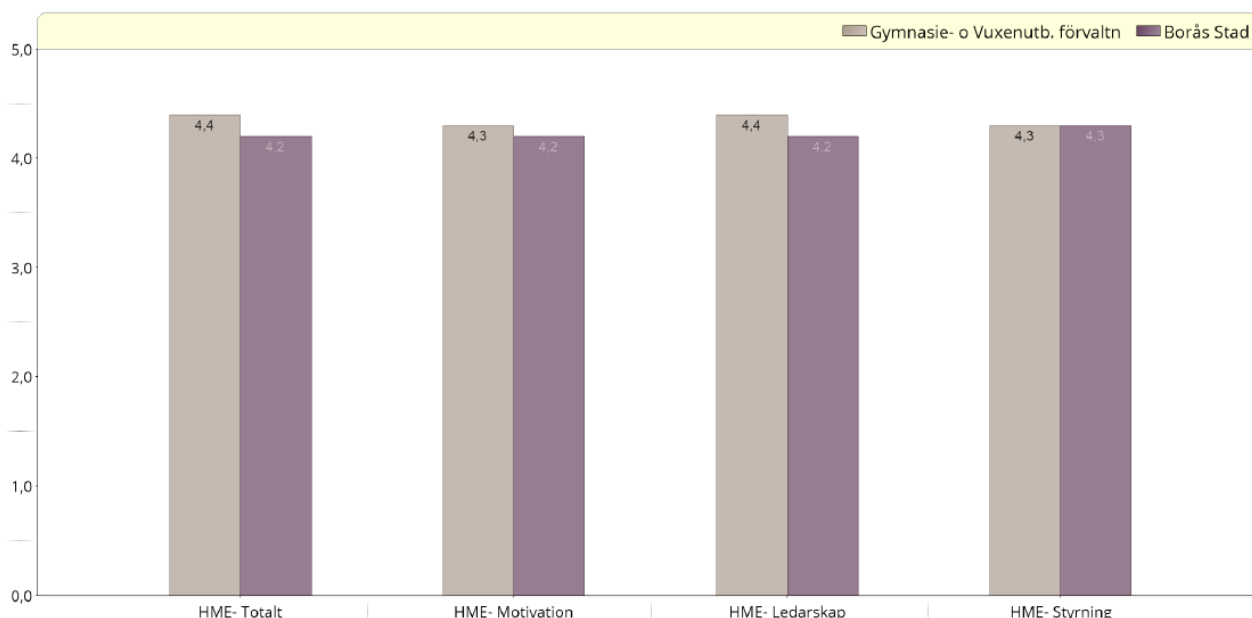
Arbetsplatser som präglas av tillit, inkludering och förutsättningar för ett gott ledarskap

Medarbetarenkät 2023

Under oktober månad 2023 genomfördes Medarbetarenkäten i Borås Stad. Svarsfrekvensen var 94,8 %, vilket motsvarar 781 medarbetare. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen bibehåller höga resultat i förhållande till 2021 och också i förhållande till Borås Stad som helhet.

I enkäten mäts också nyckeltal för Hållbart Medarbetarskap (HME), vilket är ett mått för att mäta upplevelse av arbetsgivarpolitiken i kommunen. Nyckeltalet är framtaget av SKR och mäter områdena; Motivation, Ledarskap och Styrning. Inom samtliga frågeområden ligger förvaltningen i nivå med eller något över det genomsnittliga resultatet i Borås Stad.

Under våren 2024 genomförs analys av resultatet på såväl förvaltnings- som verksamhetsnivå i syfte att identifiera kvalitetsfaktorer att bevara samt att identifiera utvecklingsområden. Utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen är en del av förvaltningens kvalitetsarbete som är kopplat till Bildningsstaden Borås.

Sedan många år finns en hög kontinuitet för chefer i förvaltningen. I takt med att antalet elever

sucessivt har ökat har också behovet ökat av rektorer. Att utöka antalet rektorer har varit en del i strategin, därav är skolledningen vid Bäckängsgymnasiet och Sven Eriksonsgymnasiet utökade med en rektor sedan läsåret 22/23. Även den samlade organisationen för Anpassad gymnasieskola är efter kalibrering av uppdragen utökad med 50% gymnasiechef respektive 50% rektor, vilket innebär att en rektorstjänst nyrekryterades från januari 2023. Detta innebär att arbetsmiljön förbättras då både antalet elever och medarbetare per rektor blir mer hållbart.

Under våren har Organisationshälsa påbörjat en samverkan med förvaltningens enhetschefer för stöd och service (tidigare skolintendenter). Syftet har varit att identifiera förutsättningar för hållbart ledarskap för denna chefsgrupp. Insatsen slutförs under våren 2024. Det är viktigt att kontinuerligt se över arbetsmiljön och vidta åtgärder för att säkra stöd och organisatoriska förutsättningar för fortsatt hållbart ledarskap för såväl rektorer som för enhetschefer.

Under året har det också genomförts en titelförändring för f.d. skolintendenter, ny titel från 1 april 2023 är enhetschef för stöd och service. Detta innebär en ökad tydlighet kring ansvarsområde samt en ökad tydlighet kring att rollen är en chefstjänst.

Goda möjligheter till utveckling och kompetenshöjning

Andelen lärare med lärarlegitimation är fortsatt på en stabil och hög nivå, 95 %. Andelen yrkeslärare med yrkeslärarutbildning är något lägre. Under året har dock ett flertal medarbetare fullföljt yrkeslärarexamen. Skolorna arbetar systematiskt med att stödja icke lärarutbildade yrkeslärare att påbörja studier. Det finns också statsbidrag att söka för att underlätta och möjliggöra viss del av utbildningen på arbetstid. Målet över tid är att samtliga anställda lärare i förvaltningen ska vara behöriga och legitimerade.

Nämnden har beslutat om ett professionsprogram "Akademisk utveckling" som möjliggör för ett urval av lärare att kombinera sitt arbete med studier på högre akademisk nivå. Nämndens målsättning är att denna satsning ska bidra till ambitionen om att förbli en attraktiv arbetsgivare och att fler lärare ska välja att stanna kvar och utveckla sig i yrket. Förvaltningen bedömer att satsningen också går väl i linje med det aviserade "Nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare". Skolverkets planen är att programmet ska träda i kraft från 1 januari 2025.

Professionsprogrammet kommer att bestå av två bärande delar:

- en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare
- ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och förskollärare.

Förvaltningen följer utvecklingen av det nationella professionsprogrammet och har parallellt påbörjat ett arbete med att utreda organisatoriska förutsättningar för att eventuellt inrätta lektorstjänster.

Helhetssyn samt samarbete med många aktörer för att skapa attraktiva arbetsplatser

Förvaltningen samverkar med flera aktörer inom olika skolutvecklingsprojekt. Detta ger också goda avtryck i arbetet med att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

Det pågår samverkan med Högskolan i Borås och Göteborgs universitet för olika forskningsprojekt i verksamheten. Det pågår också samverkan med Göteborgs universitet för att förbereda för samarbete inom ramen för övningsskolor för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Förutsättningar för uppbyggnaden av denna typ av övningsskolor är en förordningsändring som gäller för högskolor och universitet från juli 2022.